

1. napirendi pont

ELŐTERJESZTÉS

Nagyesztergár Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2025. július 24. napján tartandó rendes ülésére

Tárgy: Döntés falugondnoki szolgálat létrehozásáról.

Előterjesztő: Szirbek Tiborné polgármester

Szavazás módja: egyszerű/minősített többség

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 60. § (1)-(2) bekezdése alapján:

(1) A falugondnoki, illetve tanyagondnoki szolgáltatás célja a falvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából és a közösségi közlekedés nehézségéből eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

(2) A falugondnoki szolgáltatás ezer lakosnál kisebb településen működtethető. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás létesítését követően a település lakosság száma tíz százalékot meg nem haladó mértékben emelkedik ezer lakos fölé, a szolgáltatás tovább működtethető.

A Magyar Közlöny 65. számában megjelent a 2025. évi XLIV. törvény a falugondnoki szolgáltatás további bővítéséhez szükséges törvénymódosításról, melynek 1.§-a szerint az Szt. 60. § (2) bekezdése helybe a következő rendelkezés lép:

(2) A falugondnoki szolgáltatás ezerötyszáz főnél kisebb lakosság számú településen működtethető.

Fenti törvénymódosítás 2026. január 1-jén lép hatályba.

A Központi Statisztikai Hivatal adatai alapján 2025. január 1-jén Nagyesztergár lakosság száma 1169 fő, tehát a jelenlegi jogszabályi határnak nem felel meg, viszont 2026. január 1. napjától már igen.

A falugondnoki szolgáltatás a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: rendelet) alapján közvetlen, személyes és közvetett segítséget nyújt szociális alapszolgáltatásként, mely feladatokat az önkormányzat saját rendeletében szabályozza a helyi szükségleteknek megfelelően.

Közvetlen feladatoknak nevezzük azokat, melyeket a szolgáltatás végző falugondnok személyesen, közvetlenül az igénybe vevővel kapcsolatba lépve végez el. Ennek megfelelően közvetett feladatok azok, melyek végzése során a falugondnok nem kerül személyes, közvetlen kapcsolatba az igénybe vevővel, hanem valamely intézményi szolgáltatásban működik közre.

A rendelet 39. § (1)-(6) bekezdései szerint:

(1) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül alapfeladatnak minősül

a) a közreműködés

aa) az étkeztetésben,

ab) a házi segítségnyújtásban,

ac) a közösségi és szociális információk szolgáltatásában;

b) az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása, így ba) a háziorvosi rendelésre szállítás,

bb) * az egyéb egészségügyi szolgáltatóhoz szállítás,

bc) a gyógyszerkiváltás és a gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása;

c) az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása, így

ca) az óvodába, iskolába szállítás,

cb) az egyéb gyermekszállítás.

(2) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott közvetlen, személyes szolgáltatások közül kiegészítő feladatnak minősülnek a lakossági szolgáltatások, így

a) a közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése,

b) az egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása,

c) az egyéb lakossági szolgáltatások, illetve az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottakon kívüli egyéb szociális és gyermekjóléti alapszolgáltatások biztosításában való közreműködés.

(3) A szolgáltatás során az önkormányzat rendeletében a falugondnoki szolgáltatás számára meghatározott, az önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatásnak minősül

a) az ételszállítás önkormányzati intézménybe,

b) az önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,

c) a falugondnoki szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

(3a) A (3) bekezdésben meghatározott feladatok a szolgáltatásnyújtás legfeljebb 50%-át tehetik ki.

(4) A falugondnok tevékenységét a szociálpolitikáért felelős miniszter által meghatározott, a Szociális Ágazati Portálon közzétett tevékenységnaplóban kell dokumentálni. A szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki szolgáltatás ellátásához veszik igénybe.

(5) Falu-, illetve tanyagondnoki munkakörben csak olyan személy foglalkoztatható, akit a foglalkoztatás kezdő időpontját követő 15 napon belül a munkáltató bejelentett a munkakör betöltéséhez szükséges falu- és tanyagondnoki alapképzésre, és azt a munkakör betöltője a foglalkoztatás kezdő időpontjától számított egy éven belül elvégzi.

(5a) A falu- és tanyagondnoki alapképzésre a falu- és tanyagondnok munkáltatója az (5) bekezdésben meghatározott személyeken túl a fenntartó települési önkormányzat vagy társulás fenntartásában működő szolgáltatónál, intézménynél más munkakörben vagy a fenntartó települési önkormányzat, társulás esetében a társuláshoz tartozó települések önkormányzatainak polgármesteri hivatalában vagy a közös önkormányzati hivatalban foglalkoztatott személyt is bejelenthet.

(6) A falu- és tanyagondnoki szolgáltatás

a) szállítás,

b) megkeresés és

c) közösségi fejlesztés szolgáltatási elemet biztosít.

Fentiek alapján a falugondnoki szolgálatról a képviselő-testületnek rendeletet kell alkotnia.

Az ellátottak köre: A településen életvitelszerűen tartózkodó személyes – akár a település egész lakossága, mindenkori személyes (szociális, egészségügyi, családi stb.) körülményeik, szükségleteik alapján látandóak el.

Az ellátottak körének meghatározásánál jövedelmi viszonyokat nem szabad vizsgálni, a rászorultságot az az adott helyzet érinti, amelyet valaki egyedül nem tud megoldani és nincs belátható időn és elérhető földrajzi távolságon belül rokonsági vagy szomszédsági kapcsolatban segítője.

A szolgálatnak rendelkeznie kell:

- bejegyzéssel,
- szakmai programmal,
- a foglalkoztatott munkaköri leírásával,
- szabályzatokkal (munkavédelmi szabályzat, gépjármű-üzemeltetési szabályzat)

A falugondnoki szolgálat a bejegyzés véglegessé válásának időpontjától kezdődően működtethető.

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése alapján Jegyző Asszony előzetes hatásvizsgálatot végzett a rendelet megalkotásához, melynek eredménye:

A tervezett jogszabály hatásai:

- a) társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás:
  - társadalmi hatása: a falugondnoki szolgálat igénybevételeinek lehetősége biztosított a rászoruló személyes számára
  - gazdasági hatása: nem releváns
  - költségvetési hatása: a központi költségvetés biztosítja a bevételt a kiadásokhoz
- b) környezeti és egészségügyi következmények: nem releváns
- c) adminisztratív terheket befolyásoló hatások: a falugondnoki szolgálat létrehozása, működtetése minimális adminisztratív teherrel jár

A jogszabály megalkotásának szükségessége, a jogalkotás elmaradásának várható következményei:

- a rendelet megalkotása magasabb szintű jogszabályoknak való megfelelés miatt szükséges, illetve a falugondnoki szolgálat során ellátandó feladatok, körülmények meghatározása miatt
- a rendelet megalkotásának elmaradása esetén törvényességi eszközök alkalmazása lehetséges

A jogszabály alkalmazásához szükséges feltételek:

- személyi feltétel: rendelkezésre áll
- szervezeti feltétel: rendelkezésre áll
- tárgyi feltétel: rendelkezésre áll
- pénzügyi feltétel: rendelkezésre áll

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-alapján az előterjesztésben kifejtettek egyben a jogszabály indokolását is adják.

Kérem a tisztelt képviselő-testületet az előterjesztés megvitatására és az alábbi határozati javaslat, illetve az előterjesztés mellékletét képező rendelet-tervezet elfogadására!

Határozati javaslat:

a falugondnoki szolgálat létrehozásáról

1. Nagyesztergár Község Önkormányzata Képviselő-testülete – a szükséges engedélyek beszerzését követően – előreláthatólag 2026. január 01. napjától falugondnoki szolgálat létrehozását határozza el.
2. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a falugondnoki szolgálat működéséhez szükséges falugondnoki busz beszerzését célzó, MFP/ÖTIFB/2025/TFG. kódszámú pályázat benyújtására.
3. A Képviselő-testület felhatalmazza a polgármestert a falugondnoki szolgálat létrehozásához szükséges intézkedések megtételére.

Felelős: Szirbek Tiborné polgármester

Határidő: azonnal és folyamatosan

Nagyesztergár, 2025. július 17.

Tisztelettel:

Szirbek Tiborné
polgármester